

Co jsou to zvykoslovné předměty?

Až na malé výjimky nebyly obdobné zvykoslovné předměty určeny k trvalému uchování. Byly likvidovány buď přímo v rámci obřadu, nebo bezprostředně po něm. Při zhotovování těchto předmětů byl člověk vázán jejich tradiční podobou, po staletí předávanou z generace na generaci. **Každý takový předmět měl svou hlubokou symboliku**, často pověrečně magickou, iracionální. **Měl rodině, jednotlivci či celému společenství zajistit zdar v konání, bohatou úrodu, zdraví, v milostné magii pak přízeň milovaného protějšku.** Jindy měly tyto předměty funkci daru.

Zvykoslovné předměty byly **zdobeny materiály, dostupnými lidovým vrstvám - sláma, sušené plody, makovice, šišky, ořechy, kukuřičné šustí, textil, korek, dřevo, těsto**, později korálky, úlomky zrcadel atd.

Česká lidová kultura

Ve srovnání s ostatní Evropou je naše lidová tvorba v oblasti kraslic velice bohatá, mnohotvárná a lze říci, že ojedinělá. Pochopitelně, že i u nás se s určitým zánikem přirozeného vkusu a komercializací lidové tvorby vyvinuly některé téměř "úpadkové" formy - polepování vajíček obtisky, až nehezká barevnost (používání reflexních barev), motivy evidentně nečeské apod.

Lidová kultura je cenné dědictví, je pamětí národa. V době počítačů a internetu, kdy už nevěříme na magickou moc různých zvykoslovných předmětů, hledáme jen formy a možnosti, jak to nejčennější a nejzdravější z odkazu našich předků uplatnit v soudobé společnosti. **Proto v dnešní době kraslice využíváme většinou ke zkrášlení interiérů, pro potěšení oka i duše**

Jedním z dochovaných dokladů české lidové řemeslné zručnosti jsou ještě například moravské kraslice

, o nichž jsme psali v našem článku ZDE

Legenda o tradici malování vajec

Když Ježíš se svatým Petrem chodili po světě, přišli jednoho dne do statku a poprosili hospodyni o kousek chleba. Ta však neměla ani skývu. Vtom uslyšela kdákání slepice, seběhla do kurníku a našla vejce. Upekla ho v teplém popelu a nakrmila jím pocestné. Když odešli, chtěla smést ze stolu koštětem skořápky. Jaké bylo překvapení, když uviděla, že se proměnily ve zlato. Selka potom každého pocestného častovala vejci, ale žádná skořápka se ve zlato již neproměnila. Časem začala vejce rozdávat na výroční den návštěvy oněch obou pocestných.

Dodnes má legenda přenesené pokračování v malování vajec pro velikonoční pomlázkovou koledu. Ta však nemá vůbec nic společného s nasycením hladového. Však také většina kraslic je zdobena na prázdných vaječných skořápkách. Plná vejce se malovala kdysi v dávné minulosti. I tak byla darována z lásky, radosti a naděje.

Dnešní pohanské Velikonoce

Dnes spíše oslavujeme Velikonoce uctíváním nezřízeného konzumu. Pohanská tradice říká, že název Velikonoce (anglicky Easter) je odvozen ze jména anglosaské bohyně jara a plodnosti Ostary neboli Eastre, jíž byl zasvěcen duben jako měsíc probouzení přírody ze zimního spánku.

Například v Británii dodnes přetrvává tradice velikonočních symbolů - velikonočního vejce a zajíce. Tato tradice je však spojena s neuvěřitelnou komercializací. Supermarkety v Británii jsou plné čokoládových vajec obrovských rozměrů. Vajíčka obvyklé slepičí velikosti se sice při troše snahy také dají sehnat, ale většina britských dětí dostane pravděpodobně vejce dinosauřích rozměrů. Zatímco britské děti mají detailní přehled o sladkostech, které by chtěly na Velikonoce dostat, místní tradice a zvyklosti spojené s Velikonocemi jim příliš neříkají. Když se jich zeptáte, jak oslaví s rodiči Velikonoce, nejsou schopny říct víc, než že na Easter Monday se jede do McDonald's.

A jak jsou na tom Vaše děti?